

Tézy k rigoróznym skúškam v študijnom programe Ošetrovateľstvo

Zoznam predmetov:

1. Teória a filozofia ošetrovateľstva
2. Metodológia vedeckého výskumu v ošetrovateľstve
3. Manažment v ošetrovateľstve
4. Aplikované vedné disciplíny súvisiace s témou rigorózneho práce (sociológia v ošetrovateľstve, výchova k zdraviu, pedagogika v ošetrovateľstve, psychológia v ošetrovateľstve, komunikácia a edukácia v ošetrovateľstve)

Predmet: Teória ošetrovateľstva

1. Regulácia zdravotníckych povolání. Vývoj problematiky regulácie v medzinárodnom kontexte. Metódy a formy regulácie povolania sestry v SR. Účel, rozsah a mechanizmy regulácie. Legislatívny základ povinnej registrácie sestry v SR. Kritéria získania a udržania osvedčenia o odbornej spôsobilosti.
2. Medzinárodné profesné organizácie a združenia. Charakteristika, obsah činnosti, stratégie a ciele organizácií.
3. Konceptia ošetrovateľstva v SR. Komplexná charakteristika obsahu. Význam a vplyv koncepcie na rozvoj ošetrovateľstva v SR
4. Holizmus, humanizmus a filantropia v ošetrovateľstve. Charakteristika pojmov, princípy, zásady a možnosti implementácie v ošetrovateľskej starostlivosti. Analýza holistickej filozofie ošetrovania sestrou profesionálkou.
5. Systém vzdelávania sestier v krajinách EÚ. Analýza hlavných dokumentov EÚ. Sorbonský proces, Bolonská deklarácia – ich obsah a vplyv na systém vzdelávania v povolání sestry. Princípy harmonizácie vzdelávania.
6. Zmeny v systéme vzdelávania sestier. Moderné - vysokoškolské a univerzitné vzdelávanie regulovaných povolání. Profil absolventa sestry v jednotlivých stupňoch vysokoškolského vzdelávania. Organizačné zabezpečenie celoživotného vzdelávania sestier – kreditný systém a jeho legislatívny základ v SR.
7. Klasifikačné systémy ošetrovateľskej praxe. Klasifikácia ošetrovateľských diagnóz NANDA. Funkčné vzorce zdravia v NANDA taxonómii podľa M. Gordonovej. Definícia, komplexná charakteristika a možnosti využitia v ošetrovateľstve.
8. Klasifikačné systémy ošetrovateľskej praxe. Klasifikácia ošetrovateľských intervencií NIC. Klasifikácia ošetrovateľských výsledkov NOC. Medzinárodná klasifikácia praxe ošetrovateľstva – ICNP. Definícia, komplexná charakteristika a možnosti využitia v ošetrovateľstve.
9. Spiritualita a religiozita v ošetrovateľskom procese. Uspokojovanie potreby vierovyznania. Formy a metódy s ohľadom na multikultúrny prístup sestry. Ošetrovateľský proces podľa koncepčného modelu J.N. Gigerovej a R. Davidhizarovej. Stručná charakteristika curricula autorky. Analýza konceptu modelu. Improvizácia možnosti uplatnenia koncepčného modelu v klinickej praxi.
10. Legislatívne normy v slovenskom ošetrovateľstve. Klasifikácia a charakteristika obsahu noriem s ohľadom na ich uplatňovanie v klinickej praxi.

Metodológia výskumu v ošetrovatel'stve

1. Ošetrovatel'stvo založené na dôkazoch. Vymedzenie základných pojmov. Proces ošetrovatel'skej praxe založenej na dôkazoch. Metodika formulácie klinickej otázky, vyhľadavanie v prameňoch a zber dôkazov. Hodnotenie kvality nájdených dôkazov aplikácia záverov do klinickej praxe vrátane hodnotenia ich dopadu, dôsledkov.
2. Pojem, klasifikácia a metód vedy. Štruktúra ošetrovatel'stva ako vedy. Vedecké pojmy a súdy. Paradigma ako fundamentálna kognitívna štruktúra vedy.
3. Metódy vedeckého výskumu v ošetrovatel'stve. Klasifikácia a komplexná charakteristika kvantitatívnych a kvalitatívnych metód výskumu.
4. Výskumný proces v ošetrovatel'stve a jeho fázy. Metódy analýzy výsledkov výskumu (opisná a induktívna štatistika). Kódovanie dát.
5. Etika výskumu v ošetrovatel'stve. Etické normy a princípy, právny rámec výskumu v ošetrovatel'stve.
6. Teória hypotéz vo výskume. Klasifikácia a charakteristika hypotéz, metodológia formulácie.
7. Metódy zberu empirických údajov. Dotazník ako metóda. Rozhovor, pozorovanie a experiment a metóda zberu dát vo výskume.
8. Diseminačná fáza výskumu. Zásady a princípy publikácie, prezentácie výsledkov výskumu. Implementácia technických noriem.
9. Problém výskumu. Metodológia formulácie problému výskumu. Roviny poznania ako zdroj problému vo výskume.
10. Meracie škály. Klasifikácia škál. Prednosti a limitácia škály. Reliabilita a validita kvantitatívneho výskumného nástroja.

Manažment v ošetrovatel'stve

1. Motivácia a motivovanie v manažmente ošetrovatel'stva, (definícia, pracovná motivácia, teórie motivácie – základné rozdelenie a charakteristika). Pracovná motivácia a motivovanie podriadených v ošetrovatel'stve.
2. Manažment zmeny v ošetrovatel'stva a funkcie sestry v manažmente zmeny
3. Vplyvy vonkajšieho prostredia na zdravotníctvo (ekonomické, politické, sociálne, legislatívne, ekologické, etické) so zameraním na vplyv zákonov na ošetrovatel'skú prax.
4. Vnútorne prostredie zdravotníckych zariadení - význam zložiek vnútorného prostredia v ošetrovatel'stve, vzťahy medzi zložkami vnútorného prostredia.
5. Manažment ošetrovatel'ského procesu s prihliadnutím na starostlivosť o kvalitu poskytovanej služby. Audit v ošetrovatel'stve.
6. Manažment informácií v ošetrovatel'stve. Význam výpočtovej techniky a multimédií v ošetrovatel'stve (nemocničný informačný systém a pod.)
7. Strategický manažment – podstata, význam. Analýza SWOT.
8. Medzinárodná akreditácia poskytovateľov zdravotnej starostlivosti. Princípy a organizačné zabezpečenie akreditácie. Fázy a význam akreditácie. Medzinárodné organizácie pre kvalitu zdravotnej starostlivosti.
9. Systém manažérstva kvality. Budovanie systému podľa medzinárodných noriem kvality.
10. Finančné toky v zdravotníctve (zdravotné poisťovne, štát, zdravotnícke zariadenia). Systém úhrady výkonov za poskytovanie zdravotnej starostlivosti (kapitácia, priame platby atď.).

Aplikované vedné disciplíny:

1. Výchova k zdraviu ako činnosť sestry. Edukačné stratégie a edukačný proces podpory zdravia vo vybraných oblastiach, životných situáciách. Využitie koncepčného modelu N. Penderovej v ochrane zdravia
2. Environmentálne zdravie. Koncept politiky zdravia v SR. Využitie environmentálneho modelu F. Nightingaleovej v ošetrovateľskom procese.
3. Moderná edukácia v ošetrovateľstve. Edukácia pacienta v podpore zdravia. Procesuálne riadenie edukácie.
4. Bazálna stimulácia v ošetrovateľstve. Základy konceptu, pojmy, postupy a možnosti využitia v klinickej praxi.
5. Mobbing a bosing v povolani sestry. Mobbingové stratégie a proces. Duševné zdravie v povolani sestry. Metódy a postupy eliminácie záťažových situácii na pracovisku.
6. Pedagogika v ošetrovateľstve. Pedagogický proces. Formy a metódy výchovy, vzdeláva na výkon povolania sestra. Mentorstvo a mentoring. Metódy a formy vzdelávania sestier v klinickej praxi. E-learning.
7. Edukačné stratégie v prevencii a podpore zdravia. Výchova k zdraviu v jednotlivých vekových skupinách.
8. Supervizia v ošetrovateľstve. Význam a funkcie supervízie. Rola supervizora, etické aspekty supervízie. Balintovské skupiny.
9. Kvalita života ako problém ošetrovateľskej praxe. Definícia, analýza obsahu, metódy a postupy monitorovania, hodnotenia dimenzií kvality života.
10. Transkultúrne ošetrovateľstvo. Vznik, vývoj a základná charakteristika. Kultúra cudzincov v SR. Špecifiká poskytovanie zdravotnej starostlivosti vybraným kultúram a cudzincom v SR. Špecifiká kominikácie s cudzincom.

Odporúčaná literatúra

BAŠKOVÁ, M. 2009. *Výchova k zdraviu*. Martin : Osveta spol. s.r.o. 2009. 222 s. ISBN 978-80-8063-320-2.

BOTÍKOVÁ, A KOL. 2009. *Manuál pre mentorky v ošetrovateľstve*. Trnavská univerzita, Trnava : 2009. 179 S. ISBN 978-80-8082-253-8.

FENDRYCHOVÁ, M. Ošetrovateľské klasifikační systémy NANDA – International, NIC, NOC a jejich využití při hodnocení bolesti sestrou v Domově pro seniory Nopova: diplomová práce. Brno: Masarykova univerzita, lékařská fakulta, katedra ošetrovateľství, 2011. 172 s.

FRIEDLOVÁ, K. 2009b. *Bazální stimulace pro učitele předmětu ošetrovateľství*, 1. a 2. díl. Frýdek-Mýstek: INSTITUT Bazální stimulace, 2009. 50 s. ISBN 80-239-6132-2.

FRIEDLOVÁ, K. 2002. *Bazální stimulace, pojetí konceptu*. In Sborník Multioborové, interdisciplinární a mezinárodní kooperace v ošetrovateľství [online] Olomouc, 2002, s. 80 - 83. [cit.2009-08-31]. Dostupné na internete: < <http://www.bazalni-stimulace.cz/clanky.php>>. ISBN 80-247-0536-2.

GURKOVÁ, E. 2009. *Vybrané ošetrovateľské diagnózy v klinickej praxi*. Martin : Osveta spol. s.r.o. 2009. 238 s. ISBN 978-80-8063-308-0.

GURKOVÁ, E. 2011. *Hodnocení kvality života*. Praha : Grada Publishing, a.s. 2011. 223 s. ISBN: 9788024736259.

HANZLÍKOVÁ, A. 2011. *Profesionálne ošetrovateľstvo a jeho regulácia*. Martin : Osveta a spol. s.r.o. 2011. 154 s. ISBN978-80-8063-360-8.

- JOINT COMMISSION INTERNATIONAL. 2004. *Mezinárodní akreditační standardy pro nemocnice*. Grada Publishing, a.s. 2004. 288 s. ISBN 80-247-0629-6.
- KILÍKOVÁ, M. 2008. *Teória a prax manažmentu v ošetrovatelstve*. Vydavateľstvo Osveta, Martin, 2008, 146 a., ISBN 978-80-8063-290-8.
- KILÍKOVÁ, M. 2012. *Metodika vedeckej práce*. VŠZ a SP sv. Alžbety Bratislava, 2012, 130 a. ISBN978-80-260-1639-7.
- KONTOVÁ, Ľ. A KOL. 2005. *Štandardy v ošetrovatelstve*. Martin : Osveta spol. s.r.o. 2005. 211 s. ISBN 80-8063-198-0
- KUBEROVÁ, H A KOL. 2008. *Ošetrovatel'ské teórie a modely a ich využitie v praxi 1 a 2* Katolícka univerzita, Ružomberok : 2008. 98 s. ISBN 978-80-8084-333-5, ISBN 978-80-8084-334-2.
- MAGUROVÁ, D. MAJERNÍKOVÁ, Ľ. 2009, *Edukácia a edukačný proces v ošetrovatelstve*. Martin : Vydavateľstvo Osveta, spol. s.r.o. 2009, 155 s. ISBN 978-80-8063-326-4.
- MAREČKOVÁ, J. 2006. *Ošetrovatel'ské diagnózy v Nanda doménach*. Grada Publishing, a.s. 2006. 264 s. ISBN 80-247-1399-3.
- NEMCOVÁ, J. A KOL. 2010. *Moderná edukácia v ošetrovatelstve*. Martin : Osveta spol. s.r.o. 2010. 257 s. ISBN978-80-8063-321-9.
- PAVLÍKOVÁ, S. 2010. *Modely ošetrovatelství v kostce*. Praha : Grada Publishing, a.s. 2010, 149 s. ISBN 978-80-247-1211-6.
- PLEVOVÁ, I. 2011. *Ošetrovatelství I. a II.* Grada Publishing, a.s. 2011. 288 s. a 223 s. ISBN ISBN 9788024735573 a ISBN 9788024735580.
- SEDLÁKOVÁ, G. KALÁTOVÁ, D. 2010. *Vybrané ošetrovatel'ské modely a týrané dieťa*. Triton : 2010. 139 s. ISBN978-80-7387-412-4.
- STAŇKOVÁ, M. 1997. *Základy teórie ošetrovatelství*. Praha : 1. lékarska fakulta UK, 1997, 180s. ISBN 80-7184-243-5.
- ŽIAKOVÁ, K. A KOL. 2007. *Ošetrovatel'ské konceptuálne modely*. 1. slovenské vydanie. Martin : Osveta, spol. s.r.o. 2007, 188 s. ISBN 978-80-8063-247-2.
- VOROSOVÁ, G. 2007. *Klasifikačné systémy a štandardizácia terminológie v ošetrovatelstve*. Martin : Osveta a spol. s.r.o. 2007. 110 s. ISBN 978-80-8063-242-7-
<http://www.pouzp.cz/text/cs/konceptualizacia-kvality-zivota-v-osevovatel-stve.aspx>
<http://www.sksapa.sk>
<http://www.health.gov.sk/?casovy-harmonogram-zasadnuti-akreditacnej-komisie-mz-sr>
<http://www.akredkom.sk/index.pl?tmpl=kontakty>
http://www.psychologia.sav.sk/upload/MS_Novsie-psychologicke-pohlady-na-religiozitu-a-spiritualitu.pdf
- Časopis Kontakt čísla vydané v rokoch 2008,2009,2010,2011
- Bazální stimulace prospívá pacientům i zdravotníkům*. 2006 In Komfort. [online internetový časopis]. 3/2006 [cit.2009-12-10]. Dostupné na internete: < <http://www.bazalni-stimulace.cz/pdf/komfort-3-2006.pdf>>
- Súvisiaca legislatíva:** Zákony, Vyhlášky Nariadenia vlády, Odborné usmernenia MZ SR

V Prešove, 09.08.2012

Vypracovala: prof. PhDr. Mária Kilíková, PhD.